UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

D[omi]nica secunda q[ua]dragesime. Sermo. xxx.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Visual Library

Ercio cū dicit. Tunc reliquit ₰c Tangit finis pugne
q̄ntum ad duo ſcʒ quo ad figuram hoſtis. et quo ad
gloriam triumphantis. dicit ergo: Tunc reliquit eū
diabolus: non reliquit eū quaſi obediens precepto
eius, ſed expulſus autoritati xp̄i ꝙ ſm Criſ. ad noſtram p̄ſi
cōſolationem q: non temptat nos diabolus q̄ntuʒ vult. ſʒ q̄ntuʒ
permittit a deo. Et nota ꝙ dicit Luc. ꝙ diabolus reliquit xp̄m
ad tp̄us. Quia ſm Ambro. nō temptaturus. ſed apte expugna
turus eū poſtea aduenit. vel vt dicit Maxi. receſſit a xp̄o quia
ipſe xp̄us mūdi materiaʒ p̄fecte diuino ſubiecerat amori. poſtea
vero ꝓuocauit iudeos ad inſidias xp̄i vt ex hoc incitaret criſtū
ad odium eoꝝ. Aut pōt dici ſm Theo. ꝙ primo temptauerat
xp̄m in deſerto de voluptate ⁊ receſſit ab eo vſqʒ ad tp̄us crucē
in quo eū erat temptaturus ꝺ triſticia ⁊ timore mortis. Secūdo
ponit gloria triūphantis in obſequio angeloꝝ: Et ecce ange
li acceſſerūt. naʒ ſm Criſ. Precipiente dn̄o acceſſerant vt daretur
locus diabolo aduerſus xp̄m: ⁊ miniſtrabant ei: in quibꝫ aūt
illi miniſtrauerint ſcire non poſſumꝰ vt dicit Criſ. Vtꝝ ad ſana
tiones infirmitatū. aut ad correctionem aiaꝝ. an ad effugatio
nem demonū. que oīa per angelos ipſe facit. vnde ipſis facien-
tibꝫ ipſe facere videt. tamen manifeſtū eſt ꝙ nō ꝓpter neceſſita-
tem impotencie eius. ſʒ ꝓpter honorem p̄tatis ei miniſtrant. q̇a
non dicit ꝙ adiuuent eum. ſʒ ꝙ miniſtrant. aut etiam dici pōt
ꝙ miniſtrarunt ei cibū ⁊ potū. nobis etiam cū temptatiōes de-
monis vincimus angeli miniſtrantes aſſiſtunt. Rogemus ġ ₰c

Dn̄ica ſecunda q̄drageſime Sermo. xxx

Sſumpſit iħus petrum et Jacobuʒ ⁊ iohannē fra-
trem eius. ⁊ duxit illos in mōtem excelſuʒ ſeorſum
et transfiguratus eſt ante eos ⁊ ₰c. Math. 17. hoc
idem habet Mar. 9. Et Luce. 9. quale futurum ſit
corpus nr̄m qꝺ preſenti tp̄e per ieiuniū ⁊ abſtinentiaʒ maceramus.
xp̄us in claritate ſui corpis monſtrauit qn̄ transfiguratus
eſt in monte. Vnde ad Phili. 3. Saluatorem expectamus dn̄m
iħm xp̄m qui reformabit corpus hūilitatis nr̄e cōfiguratū cor-
pori claritatis ſue. ad quā claritatem ꝑducit ieiunium. ſicut auꝝ
per attenuationē flamme ignis ad ſūmū fulgorem deducitur
Hoc aūt euangeliū vbi agit de transfiguratōe dn̄i in tres ptes
diuiditur. in quaꝝ prima ꝺ quoꝝ intuitu fuerit celebrata. i ſe-
cunda addit quanto fuerit miraculo gl̄ificata ibi: et reſplēduit
facies eius: in tercia poſtponit quanto fuerit ſecreto occultata

ibi: Et deſcendentibꝫ illis: A Primo ergo oſtenditur
vbi et quibꝫ preſentibꝫ transfiguratus eſt xp̄s: Aſſumpſit ih̄s
petrū ⁊ Jacobū ⁊ Joh̄em fratrem eius: .i. Jacobi. Sed Augꝰ
et Ambro. dicunt hūc Jacobum fuiſſe minorē fratrem domini.
Et dicē poſſumus etiā Jacobum minorem fuiſſe fratrem Joh̄is
quia iudei natos ex fratribꝫ vel ſororibꝫ fratres appellabāt. Ja
enim minor natus fuit ex maria cleophe ſorore marie m̄ris dn̄i
et marie matris Joh̄is. vnde vtriuſqꝫ frater dici poteſt. ſꝫ quia
iſte Jacobus creditur eſſe ille. de quo dicit̄ Actuū .12. Qꝛ hero-
des occidit iacobum fratrem iohannis gladio. quē conſtat nō
eſſe iacobum minorem. ſed pocius maiorem. Jdeo forte vt com-
muniter dicit̄. iſte iacobus qui aſſumptus fuit in montem. fuit
Jacobus maior. filius zebedei et ſalome frater ioh̄is: et duxit
illos in montem excelſuꝫ. iſte mons eſt Tthabor q̇ diſtat a na-
zareth .40. miliaria: ſeorſuꝫ in p̄te viꝫ montis magis ſep̄ata ⁊
occulta: ⁊ transfiguratus eſt ante eos: Jn Luca ſcriptū eſt ꝙ
dum oraret ſpecies vultus eius facta eſt altera. oratio em̄ con-
iungit diuino lumini. Jdeo dicit Dam. ꝙ orō eſt diuine reuela
tio glorie B Hic ſunt aliqua inquirenda ⁊ Primo q̄rit̄
qualis fuerit illa transfiguratio dn̄i. Et dicendum ꝙ non fuit
aliter transfiguratus. vt dic̄ Mat. niſi quia facies eius reſplen
duit ſicut ſol. Sed de iſto ſplendore tria occurrunt dubia. p̄mo
an illa claritas fuerit in corpore xp̄i. Et dicunt quidā illam cla
ritatem fuiſſe in aere circūfuſſo non autem in corp̄e xp̄i. Hoc vi-
detur repugnare euangeliſte non quidē dicenti ꝙ aer reſplen-
duerit ſicut ſol. ſed quia facies xp̄i reſplenduit. Alij vero dixe-
runt ꝙ xp̄us ad t̄pus mortalitatem depoſuerit et ꝑ temp̄e illo
ſuſceperit gloriam claritatis. ſed hoc non apparet. quia ſicut pꝰ
reſurrectionem in carne immortali cicatrices p̄manſerūt ⁊ palpā
dum ſe prebuit atqꝫ manducauit ⁊ bibit. que oīa vident̄ perti
nere ad carnem mortalem. ita in carne adhuc mortali mortali-
tate manente. imortalitatis gl̄iam oſtendere potuit. Alij autēꝫ
dixerunt ꝙ corpus xp̄i per naturā erat imortale et ſplendens.
fecerat tn̄ illud mortale vt poſſet pati. ⁊ claritatem que ſibi na
turaliter inerat oſtendit in transfiguratione. ſed nec illud vide
tur eſſe verum. quia claritas transfigurationis fuit claritas cor
poris glorificati. ſed xp̄us ante morteꝫ non habuit corpus glo
rificatum. Vnde Luc. 24. Oportuit xp̄m pati et ita intrare in
gloriam ſuam. que gloria ſ̄m Theo. intelligenda eſt de glorifi-
catione humanitatis. Et Joh̄is .7. Dicit̄ ꝙ nonduꝫ erat datꝰ
ſpiritus ſanctus qꝛ nondū erat ih̄us glorificatus. Dicendū eſt

igitur ꝙ illa claritas fuit in corpe criſti non ꝑ depoſitionē mor
talitatis ſed ea manente nec iterꝫ ante tranſfigurationē illa cla
ritas ꝑexiſtebat. Sed ſm ꝙ dicit Cirillus. nō mutata figura et
conditione corpis quedā ſplendida glia ſupuenit in eū ℂ
Sed tunc eſt ſm dubium. ſi enim xp̄i corpus non erat tale per
naturā vnde ergo venit iſta claritas. Et dicendum eſt ꝙ xp̄us
ſm diuinitatē eſt ſplendor glorie et figura ſuba eius. Hebr. i.
Vnde dicit Dam. ab anima xp̄i vnita claritati diuinitatis redū
dauit in corpus claritas illa ſicut a lumīe candele redūdat cla-
ritas in lucernam in extremis. Sed diceres claritas corpis xp̄i
erat materialis viſibilis oculo corpali. claritas vero aīe ipſius
erat ſpiritualis ⁊ oculo corpali inuiſibilis. ergo nō fuit ab iſta
Et dico ꝙ claritas corpis xp̄i licet eſſet corporalis deriuata eſt
tamen a ſpirituali quē admodum motus et opationes corpis
materiales deriuant̄ ab opationibꝫ anime ſpūalibus. Tercium
dubium eſt an aliqua tranſmutatio facta fuerit in corpore xp̄i
et reſpondet Hie. dicens. Nemo putet eū priſtinaꝫ formā ⁊ fa-
ciem ꝑdidiſſe vel amiſiſſe corpis veritatem ⁊ aſſumpſiſſe corpꝰ
ſpūale vel aereū. ſed dic̄ euangeliſta ꝙ reſplenduit facies eius
vnde ſuba non tollit̄. ſed gloria cōmutat̄ manente igit̄ corpis
veritate ⁊ figura non variata tranſfiguratus eſt. Sed diceres
tranſfiguratio dicit tranſlationē et mutatioēꝫ figure. quō igit̄
non fuit mutata figura xp̄i. Dico ꝙ figura ꝓprie dicit liniamē
ta et effigiem faciei que non fuer̄t mutata in xp̄o. ſed tn̄ tranſ-
figuratus ē. quia in figura illa ſupuenit inconſueta claritas. ſi
cut figura alicuiꝰ ē mutari. qn̄ ꝓpter verecundiaꝫ rubet. vel ꝓp̄t
timorem pallet ⁊ tn̄ ſubſtancialiter ipſa figura manet. Vn̄ ſci-
endum ꝙ claritas tranſfigurationis in tribꝫ differt ⁊ ꝯuenit cū
claritate glificationis Primo quidē ꝯuenīūt ī ſubſtātia qꝛ eadē
claritas ſubſtancialiter eſt vtraqꝫ. ſed differ̄t in ꝑfectione qꝛ cla
ritas glorie maior ē claritate tranſfiguracōis. Scdo ꝯueniunt
in exiſtencia. quia vtraqꝫ vere eſt in corpore homis et non alibi
ſed differunt qꝛ claritas glorie habet eſſe ꝑmanens et ꝑpetuuꝫ
Sed gloria tranſfigurationis fuit ꝑtranſiens ⁊ breui tp̄e. Ter
cio ꝯueniunt ex parte ſube quia neutra variat corpꝰ hominis
ſubſtancialiter. ſed vtraqꝫ eſt in vero corpe hominis. Sꝫ differ̄t
qꝛ corpus claritatis tranſfigurationis erat corruptibile ⁊ mor
tale. claritas glorie erit in corpore liberato ab omni corruptio-
ne ⁊ morte D Scdo querit̄ quare xp̄us voluerit tranſfi
gurari. Et dicendum eſt ꝙ iſtius tranſfigurationis q̄tuor poſ-
ſunt cauſe aſſignari. Primo ſm Ambro. et Theop. vt oſnderet

veritatem future beatitudinis. beatitudo eñ futura eſt ſupra ap
prehenſionem rõnis humane quia in cor hominis non aſcendit
que p̄parauit deus diligentibus ſe. Et licet difficilis ſit ad cre-
dendum beatitudo anime. multo tamen difficilior videtur glo
ria corpis. ne ergo xp̄us videret̃ inania pmittere. hanc corpis
gloriaz demonſtrauit. Scd̃a cauſa hu⁹ vt dicunt Hie. ⁊ Criſ
Eſt qꝛ diſcipuli audientes ſe debere mori pro xp̄o timebãt mor
tem. vt igitur ꝓuocaret eos ad futuram beatitudinẽ. pro qua
etiam mortem ꝯtemnerent ipam gloriam corpis eis oſtendit.
Tercia cauſa vt etiam dicit Hie. eſt vt non ſcandaliſarentur de
morte xp̄i qui erat in tanta gloria reſurrectionis. Quarta cauſa
ſm Beda. et Remi. ut oſtenderet in quanta gloria erat ventu
rus ad iudiciũ. nam in eam gloriã eſt transformatus. in qua
poſtea venturus eſt tempe iudicij ₠ Tercio querit̃ qua
re ex omnib⁹ apl'is tres ſolũ aſſumpſit ſcꝫ petrum Jacobũ ⁊ Jo
hannem. Et dicenduz eſt p̄o ſm Theo. q̄ ideo iſtos aſſumpſit
tanq̄ vertices ⁊ eximios aplorꝝ. Petꝝ tanq̄ diligentez ampli
us. ⁊ ꝯſtancius confitentem xp̄m. Johem vero dilectũ. Jacobũ
aũt tanq̄ theologum magnũ ⁊ altiuocum. Scd̃o vt idez dicit
ideo iſtos aſſumpſit qꝛ magis de eis ꝯfidebat q̄ viſionez cela
rent ⁊ nulli manifeſtarent. Tercio ſm Ambro. ideo petꝝ aſſũp
ſit. qꝛ claues regni celorꝝ ei tradiderat. Johes vero qꝛ matrẽ
in cruce virginem ei ꝯmendare diſpoſuerat. Jaco. aũt qꝛ prim⁹
ſoliũ ſacerdotale erat aſcenſurus. ſi verꝝ eſt q̄ dicit Am. Tunc
iſte iacob⁹ nõ fuit filius zebedei. Quarto ſm Dam. iõ petꝝ aſ
ſumpſit vt ipſe voce prĩs audiret ꝯfirmari ſuũ teſtimoniũ. quo
dixerat tu es xp̄s filius dei viui. Jaco. vero quia an̄ om̄s diſci-
pulos erat moriturus. Jo. aũt vt viſa dei gloria que non ſub
iacet tempi reſonaret illud. in principio erat verbum ₢ Poteſt
tamen ⁊ aliter dici. petrus eñ paſſionem xp̄i abhorrebat. vnde
xp̄o dicenti ſe debere crucifigi. reſpondit petrus abſit a te dñe.
non erit tibi hoc. vt ergo equanimiter portaret xp̄i mortez. vo
luit illi reſurrectionis glĩam oſtendere. Vnde Hie. times inquit
mortem. audi gloriam triũphantis. vereris crucez auſculta an
gelorꝝ miniſteria. Duos vero reliquos ideo aſſumpſit vt p̄ue-
niret eorꝝ peticionez qua deſiderauer̃t ſedere in regno xp̄i. vn⁹
a dextris eius ⁊ alter a ſiniſtris exiſtimantes regnum celorꝝ eſſe
mundanũ. vt ergo oſtenderet illis cuius regni gloriam deſide
rent. ideo transfiguratus eſt ante eos ₢

Secunda pars.

Candore cũ dr̃ Et reſplenduit ⁊c. exprimit̃ mirabilis gl̃ia
transfigurationis xp̃i q̃ admirabilis fuit et glioſa ꝓpter
tria. p̃o in corpis claritate ¶ Vñ dicit: et reſplen
duit facies eius ſic ſol: Quia ſm̃ Remi. Nihil eſt in corpib9 lucidi9
ideo claritas corpis xp̃i d̃ eſſe ſic ſol. cũ tñ ipe ſit ſole lucidior vt d̃
Eccle. 23. Rõnabiliter aũt cõparat̃ claritas corpis xp̃i claritati ſol.
Primo qd̃em qꝛ ſic in ſole eſt fons luminis corpalis. ita in xp̃o eſt
lumẽ ſpũale. Scd̃o qꝛ a claritate corpis xp̃i gl̃ificati fulgebũt iuſti
ſic ſol in cõſpectu dei queadmod̃ cetera ſidera ſuſcipiunt a ſole ſplẽ
dorẽ. 3° qꝛ ſic lux ſolis ẽ viuificatiua. ita claritas corpis xp̃i glioſa
beatoꝝ corpa viuificabit. Conſidera q̃nta fuerit diſcipuloꝝ cõſola
tio. cũ viderent eũ tanta claritate fulgere. naꝫ vt dicit ſc̃tus effrem
duos ſoles oculi diſcipuloꝝ videbant in monte. vnũ in firmamẽto
totũ mõdũ illuminanteꝫ et alteꝝ qui ſolũ videbat̃ in facie xp̃i. Et at
tende ꝙ claritas ſolis obfuſcat oculos et viſuꝫ impedit. ita ꝙ nõ
poſſum9 ſolis rotã videre. ſꝫ claritas corpis xp̃i ⁊ ſi maior erat ⁊ luci
dior claritate ſolis. ñ tñ obfuſcabat. ſꝫ miro mõ delectabat aſpectũ
¶ Deiñ oñdit candorẽ veſtiũ: veſtimenta aũt eius facta ſũt
alba ſic nix: Sed qꝛ forte diceret aliq̃s ꝙ poſſent fieri pãni candidi
tãq̃ nix aliq̃ artificio. ideo expreſſius ait Marc. ꝙ iſta veſtimenta
fuerũt candida velud nix q̃lia fullo non põt ſup terrã candida facere
veꝝ qꝛ natũa ſuperat artẽ in diuerſitate coloꝝ. et in finite q̃ſi ſũt co
loꝝ differencie naturalr̃ ad q̃s nulla tinctura artificialis poſſet at
tingere. vt oñderet Lu. ꝙ etiã naturã deficiebat a candore veſtimẽ
toꝝ xp̃i. dixit ꝙ factus eſt veſtitus eius albus refulgẽs nimis. hic
g̊ deficit ars et natura. ex quo habet̃ ꝙ illa claritatis gl̃ia beatoꝝ
eſt ſup̃ oẽm artis induſtriã ⁊ natũe virtuteꝫ. Nõ ꝙ iſta veſtimẽtoꝝ
refulgentia emanabat ex claritate corpis xp̃i. qd̃ ñ tm̃ in facie ſꝫ to
tum lucidũ erat Vñ dic̃ Effreꝫ. In veſtimentis xp̃i oſtenſũ eſt ꝙ ex
toto corpe ſuo emanabat gloria eius. ⁊ d̃ tota carne refulſit lumẽ
eius. ⁊ de ipſo toto fulſerunt radij ¶ Scd̃o iſta transfigu
ratio admirabilis fuit et glioſa ex ꝓphetaꝝ p̃ſencialitate. Vñ ſequit̃
ecce: q̃ſi dixit9 apparuerũt illis ſcꝫ ap̃lis: moyſes ⁊ helias: duo vꝫ
eximij p̃res veteris teſtamẽti. q̃ꝝ primus ſcꝫ moyſes iã antiq̃t9 mor
tuus erat ⁊ aĩa ipſi9 manebat in limbo. alt̃ v̊o heli. adhuc viuit in
paradiſo deliciaꝝ: cũ eo loq̃ntes: Luc. dic̃ ꝙ loq̃bant̃ exceſſuꝫ eius q̃ꝫ
cõpleturus erat in ir̃l̃m. i. ſm̃ Cirillum loq̃bant̃ de miſterio paſſiõis
⁊ mortis in cruce. Dic̃ Ori. ſup li. nũoꝝ. 12. ꝙ moyſes trãſformatus
dño ĩ monte petens ut pleitudo gentiũ itroiſſet oĩs iſrl̃ ſalu9 fieret
nec loq̃bant̃ de tali materia tãq̃ indicãtes xp̃o ea q̃ neſciebat ſꝫ ut
dic̃ Effrẽ eũ adorabãt ⁊ gr̃as reddebãt de aduentu in carnẽ. ⁊ qꝛ
ſacr̃m paſſiõis qd̃ ipſo p̃dixerãt videbant ꝙ in p̃rio erat cõplend̃
cõpaciebant̃ nihilomi9 xp̃o ꝙ ſic glioſa facies debebat cõſpui ſic tra
di inuidioſe iudicari iniuſte. flagellari crudelr̃ ⁊ ignobilr̃ crucifigi.
Nõ etiã ꝙ gaudiũ magnũ fc̃tm eſt ꝓphetis ⁊ ap̃lis in ipſa aſceñſiõe

ne montis · ñ ſolū de tñſfiguracōe xpi · ꝫ etiā de mutua viſione vt
dic̄ Effez qꝛ vtriuſq̄ teſtamēti pn̄cipes ꝯgregati erant cū deo abra=
haz · videbat moyſes dux iudeoꝝ · xpianoꝝ pn̄cipez petꝝ ꝯſidera
bat helias caſtus iohēm v̓ginem ⁊ vterq̄ in iacobo laudabat mar
tirū̆ p̄uilegiū J Querit̄ vtꝝ moyſes ⁊ helias v̓e fuerint i tranſ
figuracōe. Et dicend̄ ꝙ ñ eſt credend̄ cuidā gloſe ſup̄ Luc · dicenti
ꝙ non fuer̄t ibi moyſes et helias · ꝫ imaginarie viſi ſunt angeloꝝ
miſterio. hoc em̄ ꝯdiat Hier · q̇ dixit ꝙ in transfiguracōe helias de
ſcendit a p̄adiſo deliciaꝝ aīa v̓o moyſi receſſit a limbo ⁊ app̄uit nō
in corp̄e ſuo ꝫ in aliq̇ aſſūpto. Et querit̄ quare app̄aruer̄t iſti duo
p̄phete. Et dicend̄ ſm̄ Criſ. ꝙ iſtius app̄itiōis q̄tuor cauſe ſūt. Pria
qꝛ hoīes dicebant xp̄m eſſe Heliā alij̆ vero hieremiā aut vnum ex
p̄phetis · vt ḡ oſtenderet ꝙ ipſe dn̄s p̄phetarū capita p̄phetaꝝ ad=
duxit. 2 · cā qꝛ iudei accuſabāt xp̄z d̓ tranſgreſſiōe legis Jō moyſ̄
legiſlatorē voluit ſibi aſſiſtē · accuſabat̄ etiā qꝛ vſurpabat ſibi diui
nū honorē. Jō Heliā zelatorē diuine glorie voluit apparere in ſua
gl̓ificacōe. Nec em̄ illi duo ſibi aſtitiſſent · ſi legi aut deo eſſet ꝯriꝰ
Tercia cā vt oñdat ſe habere p̄tatem vite et mortis. Quarta cā vt
videntes ap̄li eos loq̇ntes de xp̄i paſſione · intelligant ꝙ expediat
hūane ſaluti eū debere mori. Q̇nta forte cā eſt qꝛ iſtis duobꝫ p̄phet̄
reuelata fuerat antiq̇tus gloria dn̄i moyſi q̇dem qn̄ cornuta app̄uit
facies eius. Helie vero i monte ſynai. ſm̄ ꝙ habet̄ · 3 · Reg · 19 · Jpſi
igit̄ habebant noticiā de dina gloria · Et iō q̄ſi teſtes idonei addu=
cunt̄ ꝙ gloria corp̄is xp̄i erat a diuitate K Deiñ oſtendit̄ q̇d
petrꝰ ceteris feruentior dixerit: Reſpondēs aūt̄ petrꝰ dixit ad ihm
dn̄e bonū eſt nos hic eſſe: tanta erat petrus delectacōe viſe gl̓ie ab
ſortus ꝙ nolebat deſcendē de monte · guſtauerat em̄ aliquā ſcinti
laz dine ꝯſolacōis. Pt̄ ⁊ eſſe alia cā q̄re volebat manē in mōte. ſcie
bat em̄ ꝙ xp̄s volebat ire ad mortē in irl̄m · ⁊ audiebat moyſen et
heliā de h loq̇ntes · cognoſcebat etiā ꝙ iudei deſiderabant xp̄m occi
dere · volens igit̄ ip̄edire xp̄i mortez ſūpta occaſiōe · cupiebat rema
nere i monte q̇ altus ⁊ ſecurus erat locus. ꝯſiderabat etiā ꝙ ſi iudei
obſediſſēt eos aderat ibi moyſes q̇ pharaonē deuicit · Aderat etiā
helias q̇ fecit ignē de celo deſcendē ꝯburentē duos q̇nquagenarios
q̇ venerant vt eū caperent. Vn̄d pe · putabat xp̄m valde eſſe ſecuꝝ
in mōte: Si vis: bn̄ dicit ſi vis qꝛ ñ audebat dicere abſolute: faciāꝰ
ꝫ tria tabernacl̓a timens rep̄rehendi a xp̄o. Errabat pe · qꝛ electus
erat ad fabricā celeſtē · ⁊ volebat in monte facē tabernal̓a: tibi vnū
: et tn̄ xp̄s non req̇rebat tabernacl̓m in t̓ris: Moyſi vnū : q̇ ñ req̇re
bat terreſtre tabernaculū cū eſſet mortuꝰ : ⁊ helie vnū : q̇ h̄itat in a=
menis paradiſi delicijs. Jn mar d̓ ꝙ pe · neſciebat q̇d diceret · tanta
em̄ erat inebriatus ſuauitate dine gl̓ie · ꝙ q̄ſi ignorans loquebat̄
Vere neſciebat q̇d diceret. Moyſes em̄ et Helias ñ indigēt taber
nacl̓ · Nec talibꝫ q̄lia preparaſſet petrus forte ſcꝫ de ramis arboꝝ
L Sed dubium etiam eſt q̄re petrus non fecit mentionem
de tabernaculo pro ſe et alijs diſcipulis. Et dico forte propter duo

duo. Primo quia illa viſio glorie ita eũ rapuerat q ſui oblit9
erat ⁊ ceteroꝝ diſcipuloꝝ qui glorioſi nõ erant aut forte ꝯſide-
bat q xp̄s eum in ꝓprium recipet tabernaculuꝫ. Vnde etiaꝫ at
tende q non ꝯſiderabat petrus qd̓ deberet manducare et bibere
ita em̄ ſaciatus erat q non credebat vlterius eſurire. Item que
ritur quõ petrus cognouerit moyſen ⁊ heliam quos nunq̃ vi-
derat. Et dicendũ q ſicut lux ſolis exterior habet facere vt cog
noſcamus om̄s colores. ita claritas gl'ificationis habet vt du-
cat animũ in noticiã oim̄ cognoſcibiliuꝫ vnde in patria omnes
mutuo ſe cognoſcunt qui nunq̃ ſe nouer't. virtute autẽ iſtius
claritatꝭ glorioſe que apꝑuit in tranſfiguratione dñi cognouit
petrus moyſen ⁊ heliam. Tercio iſta tranſfiguratio glo'ſa fuit
et ammirabilis ex reuelata diuina maieſtate. ſicut em̄ verbuꝫ ſe
reuelauit in carne ſplendenti ita ſpũſſanctus in nube lucida. pr̄
vero in voce magnifica. Vñ dicit: Adhuc eo loquente: licꝫ ſm
Ambro. loqueret̃ petrus ex feruore dilectionis neſciebat tamẽ
quid diceret. ideo reſponſione dñi non meret̃ ſed q̃ſi interrum-
punt̃ verba eius qꝛ: Ecce nubes lucida obumbrauit eos: q̄re-
bat petrus terrenũ habitaculum et celeſte obumbraculũ affuit
Et nota ſm Ambro. q iſta nubes nõ fuit tanta ex caliginoſis
iſtis vaporib9. Sed ſm Bali Ex vehementia lucis ꝓceſſit quia
ſicut fumus eſt ab igne. ita iſta nubes eſt a luce. Item nõ q ſpi
ritus ſanct9 in iſta nube apparuit. ſic apparuit in ſpecie colũbe
qñ xp̄us baptiſatus fuit. ⁊ in linguis igneis ſup ap'los in pen
tecoſten Mt Deinde oſtendit quõ manifeſtauit ſe deus pr̄
Et ecce vox de nube dicens: non q de9 pr̄ habeat os ⁊ dentes
⁊ linguã ad formandã vocem. ſꝫ vocẽ illã creauit de nube: hic
eſt fili9 meus: nõ filius adoptione ſꝫ ꝑ naturam: dilectus: In
Mar. d' filius meus cariſſimus. vere dilectus. qꝛ ex ſubã patris
genitus. vere cariſſimus qꝛ ſolus eſt vnigenitus. cui enim aliq̃n
angelorum dixit. filius meus es tu ego hodie genui te: in quo
mihi bene ꝯplacui: .i. quẽ generando amo. ⁊ in ipſa generatiõe
et amore mihi cõplaceo. qꝛ ſm Criſ. in eo requieſco et eum ac
cepto: ipſuꝫ audite: ecce pr̄is imperiuꝫ de audiendo filio. i. ſm
Remig. recedant vmbre legales et typi ꝓphetaꝝ et ſolũ euan
gelii ſequimini coruſcũ lumen. ſiue ſm eundẽ ideo dixit ipſum
audite. vt oſtenderet xp̄m eſſe. quem predixit moyſes dicens.
prophetam ſuſcitabit vobis dominus de fratribus veſtris ipſuꝫ
audietis Vel ſm Hilarim. Ipſum audite tanq̃ idoneum taliuꝫ
preceptoꝝ auctorẽ. qui ſeculi damna. crucis voluntatẽ obitũ

coꝛpis ⁊ poſt hec regni celeſtis gl'iam facti confirmat exemplo
Deiñ oſtendit hũana fragilitas: ⁊ audientes diſcipuli: petrus
ꝯfitetur ſe hanc vocem audiſſe in ſc'da canonica.i.ca. Hanc vocẽ
nos audiuimus de celo allatam. cũ eſſemus in monte ſc'to cum
eo: ceciderunt in faciez ſuã: quia hũana fragilitas vt dic' Hie.
conſpectũ maioꝛis glorie ſuſtinẽ non põt: ⁊ timuerunt valde.
ad hanc vocem vt dicit Effrẽ. fugierunt ꝓphete. ceciderunt apl'i
et timuerunt tonitruũ quidẽ terribile fuit, vñ ex ipſa voce tra
ſub ipſo ꝯtremuit ¶ Sed querit hic Criſ. Quarẽ diſcipu
li tm̃ timuer't audita voce. cũ non inueniat aliquẽ timuiſſe xp̃o
baptizato qñ eadem vox intonuit. ⁊ reſpondet ꝙ multe diſpo
ſitiones erant hic in terroꝛem que ibi non fuer't. ſcꝫ ſolitudo al
titudo montis. locus ſepatus et occultus. ſilentiũ multũ ⁊ trãſ
figuratio ſtupoꝛe plena lumen puꝝ ⁊ nubes extenſa. erãt etiã
quaſi attoniti ex viſione ꝓphetaꝝ. vnde facile territi ſũt audien
tes vocez ⁊ nullũ videntes. Deinde ponit' aploꝝ confoꝛtatio:
et acceſſit ih'us: iaꝫ ablata claritate transſigurationis. reſoluta
nube. ⁊ ꝓphetis regreſſis ad ſuas manſiones: ⁊ tetigit eos: vt
tactu efficaciſſimo eos ꝯfoꝛtaret: dixitqꝫ eis: vt etiã verbis cõ-
foꝛtaret conſolatoꝛijs: Surgite ⁊ nolite timere: dulcis amicus
eſt xp̃s. qui pie ꝯſolatur ⁊ potenter adiuuat: leuantes aũt ocu-
los ſuos quos in terra defixerant: neminẽ viderunt niſi ſolum
ih'm: ⁊ eum in ꝯſueta vider't figura. Nam ſm Hiero. ad vocez
patris fugierunt ꝓphete. qꝛ ſi pſtitiſſent. dubiũ eſſet foꝛte an de
altero eoꝝ vel d' xp̃o illud deberet intelligi. Hic eſt filius meus
dilectus in quo mihi bene complacui ⁊c.

Tercia pars.

Ercio cum d'. Et deſcendentibꝫ. Tangit' mandatum
viſionis occultande. vnde dicit: ⁊ deſcendentibꝫ illis
de monte: foꝛte dolebãt petrus deſcẽdere qui dixerat
bonũ eſt nos hic eſſe: p̃cepit illis ih's dicens: cuiꝰ p̃
cepto erat obediendum. paulo enĩ ante dixerat deus pr' ipſuꝫ
audite: nemini dixeritis viſionez: admirabilez. gl'ioſam. ⁊ ve
nerabilem: donec filius hoĩs: qui paulo añ dictus eſt filius dei
: a moꝛtuis reſurgat: in quo ſuã p̃dicit moꝛtem ⁊ reſurrectionez
Nota ꝙ plurimi ſunt cauſe quare precepit vt nemini dicerent.
Primo ſm Hiero. ne dictum eſſet incredibile ꝓpter rei magni-
tudinem. Secundo vt dicit Theo. ne ſcandalizarent' hoĩes audi
entes de chriſto tam gloꝛioſa. qui viſuri eum erant crucifixum.
Tercio ſm Remigiũ. quia ſi maieſtas illius fuiſſet diuulgata
in ꝓpl'o plurimi impediſſent paſſionẽ eius. Quarto ſm Hilariũ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

quia tunc debebant eſſe teſtes diuinitatis chriſti cu3 ſpũſancto fuiſſent pleni. Quinto ſ̄m Dam. q2 alij diſcipuli xpi adhuc im pfecti fuiſſent ↄtriſtati ꝙ hanc viſionem nõ vidiſſent et iudas magis fuiſſet incitatus ad ꝓditionem ſaluatoris. Sexto q̇a reſurrectio xpi fuit dubitabilis multũ. ideo reſeruata fuit iſta viſio illo tp̄e diuulganda qñ maxime oportebat ipſi reſurrectiõi teſtimoniũ adhibere cui preſtabat argumentũ non modicũ ip̄a gloria tranſfigurationis. verba eñ ſuo tempe dicta ſunt aurea prolata lingua argentea. Prou. 25. mala aurea in lectis argẽteis qui loquitur verbum in tempe ſuo. Rogemus ergo deũ.

Dñica Tercia quadrageſime Sermo. xxxi

Erat ihesus eijciens demoniũ et illud erat mutum Luc. 11. hoc idem legit᷑ Mat. 12. ⁊ Mar. 3. Sicut p potentiam opprimunt᷑ rebelles. ita p ſapientiã falſarij ↄuincunt᷑ ex quadruplici victoria merito quilibet eſt laude dignus. vnde ſaluator noſter potenter eijecit demone3. ⁊ ſapienter falſam ↄfutauit calũniam. ideo mulier quedam deuota in fine hui9 euangelij in laudem ipſius prorupit. In quo euangelio premittit᷑ xpi potencia inuincibilis. cui nihil reſiſtit. deinde additur eius ſap̄ia ineſtimabilis qua oĩa inſpicit ibi: Ipſe aũt vt vidit: Vltimo poſtponit᷑ ipſius laus venerabilis in qua fides ꝓficit ibi: Factũ eſt aũt cũ h᷑c diceret ⁊c. A

Circa primũ duo tangunt᷑. primũ ē miraculi opatio: Erat ih̄s eijciens demoniũ: demoniũ interpretat᷑ peritus ⁊ accipit᷑ p malo ſpiritu qui multis aſtucijs ⁊ cautelis atq3 fraudib9 edoctus eſt vt fallat ⁊ decipiat. Vnde de ipſo d᷑ Gene. 3. Serpens erat callidior .i. aſtucior cunctis animantib9 terre. Nota ꝙ demon primo eijectus fuit de celo empirreo in quo ſtare nõ poterat ꝓpter ſuã ſupbiam. Eze. 28. Eieci te de monte ſancto meo. Cecidit aũt p noſtra vexatione in terrã. ꝓpter qd̄ in eiectione ipſius audit9 ē in celo clamor angeloꝝ Apoc. 12. ve terre et mari q2 deſcendit diabolus ad vos h̄ñs iram magnã ſciens ꝙ modicũ tp̄s habet Diabolus aũt in mundo iſto tria ſibi ſubripuit a quibus iterũ eijecit eũ xp̄s. Primo diuinũ honorẽ per cultũ ydolatrie. a quo illum eiecit xp̄s merito ſue paſſionis. Joh. 12. Nunc princeps huius m̄di eijcietur foras. Et Zach. 13. Auferam inquit ſpũm inmundum de terra. Sc̄do tanq̄ crudelis tyrãnus ſubripuit ſibi dominium corporis hominis. quia etiam corporaliter vexabat hoies. ſed eiecit illũ xp̄s diuinitat᷑ impio Mat. 4. curauit m̄ltos qui vexabant᷑ varijs languorib9. Et demonia multa eijciebat.